

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

OBSOJENA KATOLIŠKA AKCIJA. — Vsemročno okrožno "ljudsko" sodišče v Novem mestu je 1. septembra razsodilo, da je katoliška akcija v Sloveniji "navadna špijunska organizacija." Tako beremo v "Lj. pr." 6. septembra. To sodišče je sodilo in seveda obsodilo enega duhovnika, dve šolski sestri in še tri druge "zločinke," češ da so nadaljevali ilegalno katoliško akcijo in da je ta bila "špijunska" organizacija. Pri tem so ponavljali, kako so že preje zločinski kaplani kakor Volbank in Jurak organizirali mlade ljudi v obrambo katoličanov pred komunisti.

VOHUNI. — To je sedaj udrihnila za vse tiste, ki ne ukloni- jo svojega tilnika pred novo komunistično gospodo. Furlan je špijon ali vohun, Nagode je vohun, vsak kaplan in vsaka nuna bo odslej v komunističnih listih znaznamenovana kot špijonka ali vohunka. Prej so vsakega zmerjali z "izdajalcem," če so ga hoteli spraviti pred "ljudstvom" v slabo luč, sedaj bo dobil ime vohun.

KAJ SPADA K VOHUNSTVU? — Takole beremo v komunističnem glasilu: "Špijunska katoliška akcija je pošiljala v inozemstvo špijunska poročila o vseh ukrepih ljudske oblasti, predvsem pa imena oseb, ki so bile aretirane zaradi protiljudskega delovanja." "Kot je pokazal proces proti Nagodetovi skupini, je izdajalska emigracija za poročila uporabljala za podlo klevetanje in borbo proti Titovi Jugoslaviji." In spet beremo, kako je pisal "izdajalski duhovnik Jurak" iz begunstva: "Prosim vas, da mi pošiljate čim več novic. Zlasti me zanima, katere ljudi spravijo v samostan ob Krki, (to je v zapor)." Torej pošiljati novice iz Jugoslavije je zlo-

čin in vohunstvo. Na tej podlagi lahko proglašajo za špijona vsa- kogar, ki piše o domačih novicah in zlasti o zaprtih svojemu stricu ali teti v Ameriko. Jugosla- vija hoče biti skrita za kitajskim zidom ali železnim zastorom, da se ne zve, kaj se tam godi. Kdor hoče ta zastor malo dvigniti, je vohun.

DUHOVNIK DR. ANTON STRLE, stolni vikar v Ljubljani, je bil v tem procesu obsojen na pet let. Obtoženi da je bil za- grizen svorožnik nove "ljudske" oblasti." Imel je sestanke z dru- gim obtoženimi in jim dajal na- vodila za organiziranje Katoli- ške akcije in njeno špijunsko de- lovanje. Poleg tega se je z vso pretnostjo vrgel na gonjo proti ljudski oblasti. S prižnice je skušal ljudi odvrčati od ne- deljskega prostovoljnega dela in v svojih pridigah je širil laži in klevete proti ljudski oblasti. Kot poklicni špijon si je med mladi- no organiziral mrežo, preko ka- tere je dobival poročila o stanju na mladinski progi, razmerah v srednjih šolah in razna druga vohunska poročila. Tako bere- mo v komunističnem poročilu. Torej popolen grešnik proti edi- nozveličavni "ljudski" oblasti. Poseben greh je zbiranje podat- kov o mladinski progi. Ali ni to najlepše priznanje, da je tam ve- liko huduga. Dobro stvari se menda smejo zbirati in pisati.

POSEBNA GRESNICA JE bila v tem procesu Vera Štekar. Ta je delala že med vojsko proti komunistom. Zato se je po ko- munistični okupaciji umaknila na Grušo pri St. Jerneju. "Ljud- ska" oblast dolgo ni vedela za njo. Že to skrivanje je bilo hudo pregrešno. Toda ta ženska je tu- di naprej vodila ilegalno delo ka- toliške akcije po Dolenjskem. V (Nadaljevanje na 3. strani)

Burke in Ness nominirana

TOM A. BURKE

Lahko se z vso golovosiljo že zdaj računa, da bo pri volitvah na 4. novembra ponovno izvoljen za župana Tom Burke.

Burke 72,411, Ness 47,080, Pucel 35,389

Kandidat Pucel je na tretjem mestu

Kakor so politiki napovedovali glede županskih primarnih volitev v Clevelandu, tako približno se je tudi zgodilo. Zmogli so se le pri kandidatu Pucel, kateremu niso prisodili toliko glasov, kot jih je v resnici dobil. Ostal je res na tretjem mestu, toda za republikanskim kandidatom Nessom je ostal komaj za borih 11,000 glasov. To ni dosti, če računamo, da je bilo oddanih nad 150,000 glasov.

Po naši sodbi je kandidat Edward Pucel izgubil 2. mesto s tem, ker se je v začetku kampanje izdal, da je kandidat CIO. To mu je požrlo mnogo glasov. Mnogo glasov je tudi izgubil, ker je začel udrihati po senatorju Taftu, kar je bilo v lokalni županski kampanji prav brez potrebe. S tem se je Pucel pokazal preveč radikalnega. Morda je računjal, da je dovolj CIO glasov, da ga bodo nominirali. No, zmotili se je. Če bi bil imel tiho pod- poro CIO, drugače pa nastopal kot neodvisen kandidat, pa bi bil gotovo nominiran, kot dokazuje- jo številke. Dokaz je izid volitev v 32. vardi na mestnega dober- nika. Tam je bila najbolj živa kampanja za De Vitoja, za kate- rega je šla v borbo CIO na celi črti, pa ni prišel nikamor. Cleve- landski meščani očividno nočejo v mestni administraciji radi- kalnih elementov, zaenkrat še ne.

Rezultat županskih primarnih volitev tudi jasno kaže, da bo izvoljen na 4. novembra za župana Tom A. Burke, sedanji župan, ki je dobil skoro toliko glasov, kot oba njegova nasprotnika skupaj. Seveda, če bi šli vsi Pucelovi gla- sovi Nessu pri glavnih volitvah, bi bila druga. Toda ne bodo šli, prav malo, ker je dobil Pucel de- mokratske glasove, ki bodo šli k Burke-u, CIO glasovi pa tudi ne bodo šli k Nessu, vsaj dosti ne.

Ako bi bil Eddie Pucel nas po- slušal, kakor je obljubil, pa bi bil danes eden izmed kandidatov za glavne volitve. S tem porazom je tudi njegova politična kariera končana, ker se je poka- zal, da je v principu radikalec, kar v Clevelandu danes ne šteje dosti.

Volitve v mestno zbornico

V naslednjem prinašamo kan- didate za mestno zbornico iz vard, kjer je dosti slovenskih glasov in ki so večeraj dobili no- minacijo:

V 10. vardi sta nominirana Peter Zimmerman in Tom Web- er.

V 15. vardi: Joseph Burns in Carl Probek.

V 23. vardi je brez opozicije sedanji odbornik Edward J. Ko- vacič.

V 28. vardi: Michael Lucak in Anthony Pecyk.

V 32. vardi: Anton Vehovec in William M. Boyd.

V 33. vardi: Clifford Stein- brick in James Donnelly.

Ti bodo šli na 4. novembra na volitve za končno zmago; v vsa- ki vardi bo izvoljen eden, ki bo dobil največ glasov, ne glede na politično stranko.

V naših vardah so prejeli žu-

panski kandidati glasove kakor sledi:

V 10. vardi: Pucel 3140, Burke 691, Ness 314.

V 23. vardi: Pucel 2914, Burke 1038, Ness 352.

V 28. vardi: Pucel 1235, Burke 2264, Ness 673.

V 32. vardi: Pucel 3350, Burke 3520, Ness 2014.

Boj za mestni odbor v 32. var- di je bil najhujši, ker je bilo največ kandidatov. Glasovi so bili oddani sledeče: Vehovec 2336 glasov, Boyd 1370, De Vito 1279, Rožanc 1036, Ranallo 811, Fakult 780, Ciolli 535, Poznik 385, Easton 235, Trusso 104.

V 10. vardi so bili glasovi za mestne odbornike: Zimmerman 1665, Weber 1148, Malovic 732, Sendrey 524.

GOVORILI BODO O ITALJANSKIH KOLONIJAH

London. — Rusija je spreje- la povabilo Anglije na konfe- renco Velike Četvorke, kjer bo- do razpravljali o usodi italijan- skih kolonij, ki jih je imela Ita- lija pred vojno. O tem bodo za- čeli razpravljati še ta teden.

Mirovna pogodba govori, da zavezniki določijo glede itali- janskih kolonij v dobi enega le- ta, ko stopi pogodba v veljavo. To velja za Tripolitanijo, Erit- rejo in Somaliland.

Fordovi delavci dobijo 11 centov in pol več na uro od 31. maja naprej

Detroit. — Unija CIO je naz- nanila svojim 107,000 članom pri Ford Motor Co., da je spre- jela 11 centov in pol na uro pri- boljška v mezdi. Vrh tega do- bijo delavci še 6 praznikov pla- čanih v letu.

Delavcem je bilo na izbiro gor- nje, ali pa 7 centov na uro pri- boljška in pokojninski načrt. Slednje so delavci zavrgli z glasovnico in sicer pri vseh 43 lokalnih unijah.

Zvišana mezda gre od 31. ma- ja naprej, kar bo zneslo na vsa- kega delavca okrog \$100. Po- sprečna plača delavcev pri Ford Co. bo zdaj \$1.52 na uro.

Socialno varnost hočejo raztegniti

Washington. — Senator Milli- kin iz države Colorado je imeno- val posvetovalni odbor 17 oseb, ki bo študiral predlog, da se so- cialna varnost raztegne. Dozda- j krize 42 milijonov oseb. Niso pa še zavarovani poljski delavci, vladni uslužbenci, hišna služni- čad in lastniki podjetij.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Nov grob

V Glenville bolnišnici je umr- la Mrs. Ana Maurich iz 663 E. 160. St. Čas pogreba in drugo bomo sporočili jutri. Pogreb ima v oskrbi Evetkov pogrebni zavod.

Sezite po vstopnicah

Vstopnice za "umetniški pro- gram," ki bo izvajen v šolski dvorani sv. Vida v nedeljo pop. ob 3, se dobe v našem uradu, v Grdinovi knjigarni in v Oraž- movi slaščičarni. Pri programu bo sodeloval iz prijaznosti Vla- dko Kos, ki bo podal nekaj re- citacij in zapel več pesmi.

Poroka

V soboto ob 10 dopoldne se bosta poročila v cerkvi sv. Vida Miss Josephine Russ in Mr. John La Rant. Nevesta je hčer- ka Mrs. Josephine Kosic. So- rodniki in prijatelji so prijaz- no vabljeni k poročni maši. Vse najboljše želimo mlademu pa- ru v novem stanu.

Tretja obletnica

Jutri ob 6:30 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokoj- nega Josipa Levstik v spomin 3. obletnice njegove smrti.

Pridite poslušat dr. Kreka nocoj!

Vsak, ki ga zanima usoda naših Slovencev, zlasti onih v begunstvu, naj pride nocoj ob 8 v cerkveno dvorano sv. Vida. Tam bo obširno pojasnil to pe- reče in trpko vprašanje dr. Mi- ha Krek.

V begunstvu je danes še do 10,000 naših ljudi. Za te je treba najti na kak način dom, ker se v rojstno domovino ne morejo vrniti. To so naši naj- boljši, ki so si rešili samo golo življenje, da zdaj žive ob mi- loščini dobrih ljudi in ko bi vendar tako radi delali in si sami služili kruh.

Dr. Krek je bil izbran, da skrbi za te slovenske sirote s tem, da se zanje zavzema, da brani njih pravice in skuša po- sredovati zanje, da bi dobili streho in delo, da bi ne bili od- visni od miloščine drugih. Slo- venske roke hočejo dela, ne miloščine!

O vsem tem nam bo natan- čno razložil dr. Krek nocoj. Mnogo vas je, ki imate morda kakega sorodnika ali znanca med begunci; gotovo vas zani- ma njih usoda. Dr. Krek bo razložil, kje in kako se pri- pravlja nova domovina za slo- venske brezdomce.

Dr. Krek je priznan dober govornik in radi ga boste po- slušali. Njegove besede so kot žive iskre, ki užgejo srce. Rad bo odgovoril tudi na vsako stavljeno vprašanje. Mnogo boste lahko zvedeli od člove- ka, ki pozna razmere v Evropi, zlasti v naši stari domovini, ki je bistro opazoval razvoj do- godkov iz neposredne bližine.

Pridite in napolnite dvorano sv. Vida do zadnjega kotička. Naj odposlanec slovenskega naroda vidi, da vam je še pri srečju usoda naših ljudi.

NAM JE TUKAJ DOBRO. ZATO SE PRI VSAKI PRILIKI SPOMNI- MO NA BEGUNCE

Byrnes pravi, da ne gre v Jugoslavijo, ker je to zadeva narodov

Washington. — Jugoslovanski poslanik Sava Kosanović je povabil šest odličnih Ame- rikancev, naj gredo v Jugosla- vijo in se tam prepričajo, če Jugoslavija zares ogroža Grči- jo. Med povabljenimi je bil tudi bivši državni tajnik Byrnes.

Ta je takoj odgovoril posla- niku, da povabila ne sprejme, ker je zadeva pred skupščino Zveze narodov in da je to za- zadeva vseh narodov v tej Zvezi in ne zadeva samo nekaj po- sameznih oseb.

Byrnes je odgovoril Kosano- viču: "Na vsak način je obna- šanje Jugoslavije napram Grčiji smatrati kot ogrožanje miru, zato mora zadevo rešiti skupščina Zveze narodov, ka- tere sta članici Jugoslavija in Grčija. Zelo obžalujem," je dostavil Byrnes, "da so se med vašo in mojo vlado odnošaji ta- ko poslabšali."

Do 100,000 Nemcev bo ostalo v Franciji

Pariz. — Od 444,700 nemških vojni ujetnikov se jih je pri- glasilo skoro 100,000, da osta- nejo kot delavci na Franco- skem, če jih osvobodijo. Fran- cija namerava privabiti v deže- lo v enem letu do 300,000 delav- cev iz tujine.

Argentina, Kanada sta dobili sedež v koncilu

Hud boj se vrši zdaj za tretje mesto, ki ga je imela Poljska

New York. — Pri koncilu Zve- ze narodov so bila izpraznjena tri mesta, ko je potekel dvelet- ni termin trem državam. Argen- tina in Kanada sta dobila večino že pri prvem glasovanju. Za tretje mesto so bile predlagane tri: Češkoslovaška, Indija in Ukrajina. Češka je bila izločena pri prvem glasovanju in ostali sta zadnji dve. Pri drugem gla- sovanju je dobila Ukrajina 29 glasov, Indija pa 24. Nobena ni torej dobila dve tretjini, kot go- vori čarter.

Češko so podpirale Zed. drža- ve, toda sovjetski delegat Gro- mikov je pridobil južnoameriške republike, da so glasovale za Ukrajino. Jan Masaryk, češki de- legat, se je močno trudil, da bi njegova dežela ne bila v tekmi, ker se ni hotel zameriti Rusiji. Zed. države so proti Ukrajini. Pravijo, da jo ne smatrajo za sa- mostojno državo, ker je v vsem pokorna Rusiji.

K Zvezi narodov sta bili spre- jeti včeraj dve državi: Pakistan in Jemen: Zveza šteje zdaj 57 članov.

AMERIŠKA DOMOVINA ZBIRA PRISPEVKE ZA BEGUNCE

Prelepena duhovnika Ukmar in Cek sta obložena pobune

Obravnava proti njima sa vrši v Pazinu radi dogodka v Lanišču

Belgrad. — Prelat Jakob Uk- mar in duhovnik Stefan Cek sta pred sodiščem v Pazinu, Istra, obtožena, da sta povzročila iz- grede v Lanišču na 24. avgusta. Takrat so komunisti zaklali do- mačega duhovnika, prelata Uk- marja, ki je prišel birmovat iz Trsta, pa pretepli tako, da so ga prepeljali v bolnišnico v Reko.

Duhovnik Cek je tudi obtožen, da je imel zveze z Nemci ob času okupacije in da je deloval proti "novemu socialnemu redu" v Ju- goslaviji.

Vatikan je naznanil, da so bili izboženi iz katoliške cerkve vsi katoličani, ki so se udeležili na- pada na duhovnike ob tisti pri- liki.

Prelat Ukmar je bil poslan iz Trsta, da podeli birmo otrokom v Lanišču, ko so hoteli komunisti to zabraniti pod pretvezo, da ni bilo dovoljeno bivšim partiza- nom biti za botra.

Katoliške oblasti v Trstu od- ločno zanikujejo, da bi duhovna oblast to zabranila partizanom.

Ladja s trupli U. S. voja- kov odpluje

Pariz. — V soboto 4. okt. bo vsaka ameriška zastava v Evro- pi na poldrogu v znak žalovanja. Na ta dan odpluje namreč iz Antwerpna, Belgija, prva la- dja s trupli ameriških vojakov proti Ameriki.

Veliki gozdni požari v državi Texas

Houston, Texas. — V treh okrajih vzhodnega dela države Texas so izbruhili gozdni požari. Vseh skupaj jih je bilo več kot 400. Sumijo, da so zlikovci zažgali.

MUSSOLINIJEVO TRUPLO V AMERIKI, TRDI VDOVA

Neapelj. — Rahela Mussoli- ni, vdova fašista Benita Mus- solinija, trdi, da ji je nek ame- riški major povedal, da je tru- plo njenega moža na varnem v Ameriki.

Izjavila je napram časnikar- skim poročevalcem, da bi bila danes v največji revščini, če ne bi dobivala pomoč od prijate- ljev iz Amerike. Ni pa hotela povedati njih imen.

Senator Vandenberg je za to, da se Evropi takoj pomaga na noge

Washington. — Senator Van- denberg, priznani vodja repu- blikancev, je izjavil, da je po- moč Evropi potrebna takoj. V to svrhu je sklical senatni od- sek za tujezemske zadeve na se- stanek za 10. nov. To je v so- glasju s priporočilom predsed- nika Trumana, da naj glavni kongresni odseki odločijo, če bo Amerika pomagala Evropi ali ne in šele potem bo videl, če naj skliče izredno zasedanje kongresa.

Predsednik je poklical kon- gresne voditelje k sebi ter jim predložil, da zapadna Evropa nujno potrebuje hrano in kuri- vo, da se prebije čez zimo. To pred vsem Francija, Italija in Avstrija. Mr. Truman je mne- nja, da potrebuje Evropa takoj najmanj \$580,000,000, kar bi zadostovalo do marca.

V Egiptu divja kolera, kot trdijo poročila

Kaira. — V Egiptu se je po- javilo 74 novih slučajev epide- mije in boje se, da je to kolera. Več oseb je že umrlo. Od vsepov- sod prihajajo zdravila in sred- stva proti epidemiji. Iz Ameri- ke je pripeljalo dvojce letal zdra- vila.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

OBSOJENA KATOLIŠKA AKCIJA. — Vsemodro okrožno "ljudsko" sodišče v Novem mestu je 1. septembra razsodilo, da je katoliška akcija v Sloveniji "navadna špijunska organizacija." Tako beremo v "Lj. pr." 6. septembra. To sodišče je sodilo in seveda obsodilo enega duhovnika, dve šolski sestri in še tri druge "zločinke," češ da so nadaljevali ilegalno katoliško akcijo in da je ta bila "špijunska" organizacija. Pri tem so ponavljali, kako so že preje zločinski kaplani kakor Volbank in Jurak organizirali mlade ljudi v obrambo katoličnanov pred komunisti.

VOHUNI. — To je sedaj udrihnica za vse tiste, ki ne uklonijo svojega tilnika pred novo komunistično gospodo. Furlan je špijon ali vohun, Nagode je vohun, vsak kaplan in vsaka nuna bo odslej v komunističnih listih znaznamenovana kot špijonka ali vohunka. Prej so vsakega zmerjali z "izdajalcem," če so ga hoteli spraviti pred "ljudstvom" v slabo luč, sedaj bo dobil ime vohun.

KAJ SPADA K VOHUNSTVU? — Takole beremo v komunističnem glasilu: "Špijunska katoliška akcija je pošiljala v inozemstvo špijunska poročila o vseh ukrepih ljudske oblasti, predvsem pa imena oseb, ki so bile aretirane zaradi protiljudskega delovanja. 'Kot je pokazal proces proti Nagodetovi skupini, je izdajalska emigracija ta poročila uporabljala za podlo klevetanje in borbo proti Titovi Jugoslaviji.' In spet beremo, kako je pisal 'izdajalski duhovnik Jurak' iz begunstva: 'Prosim vas, da mi pošiljate čim več novic. Zlasti me zanima, katere ljudi spravijo v samostan ob Krki (to je v zapor).' Torej pošiljati novice iz Jugoslavije je zločin in vohunstvo. Na tej podlagi lahko proglase za špijona vsakogar, ki piše o domačih novicah in zlasti o zaprtih svojemu stricu ali teti v Ameriko. Jugoslavija hoče biti skrita za kitajskim zidom ali železnim zastorom, da se ne zve, kaj se tam godi. Kdor hoče ta zastor malo dvigniti, je vohun.

DUHOVNIK DR. ANTON STRLE, stolni vikar v Ljubljani, je bil v tem procesu obsojen na pet let. Obtoženi da je bil zaigrizen svoražnik nove "ljudske" oblasti. Imel je sestanke z drugimi obtoženimi in jim dajal navodila za organiziranje katoliške akcije in njeno špijonsko delovanje. Poleg tega se je z vso pretkanostjo vrgel na gonjo proti ljudski oblasti. S prične je skušal ljudi odvrčati od nedeljskega prostovoljnega dela in v svojih pridigah je širil laži in klevete proti ljudski oblasti. Kot poklicni špijon si je med mladino organiziral mrežo, preko katere je dobival poročila o stanju na mladinski progi, razmerah v srednjih šolah in razna druga vohunska poročila. Tako beremo v komunističnem poročilu. Torej popolen grešnik proti edinozveličavni "ljudski" oblasti. Poseben greh je zbiranje podatkov o mladinski progi. Ali ni to najlepše priznanje, da je tam veliko hudega. Dobre stvari se menda smejo zbirati in pisati.

POSEBNA GRESNICA JE BILA v tem procesu Vera Štekar. Ta je delala že med vojsko proti komunistom. Zato se je po komunistični okupaciji umaknila na Grušo pri št. Jerneju. "Ljudska" oblast dolgo ni vedela za njo. Že to skrivanje je bilo hudo pregrešno. Toda ta ženska je tudi naprej vodila ilegalno delo katoliške akcije po Dolenjskem. V (Nadaljevanje na 3. strani)

Burke in Ness nominirana

TOM A. BURKE

Prelepena duhovnika Ukmar in Cek sta obložena pobune

Obravnava proti njima sa vrši v Pazinu radi dogodka v Lanišču

Belgrad. — Prelat Jakob Ukmar in duhovnik Štefan Cek sta pred sodiščem v Pazinu, Istra, obtožena, da sta povzročila izgrede v Lanišču na 24. avgusta. Takrat so komunisti zaklali domačega duhovnika, prelata Ukmarja, ki je prišel birmovat iz Trsta, pa pretepli tako, da so ga prepeljali v bolnišnico v Reko.

Duhovnik Cek je tudi obtožen, da je imel zveze z Nemci ob času okupacije in da je deloval proti "novemu socialnemu redu" v Jugoslaviji.

Vatikan je naznanil, da so bili izobčeni iz katoliške cerkve vsi katoličani, ki so se udeležili napada na duhovnike ob tisti priliki.

Prelat Ukmar je bil poslan iz Trsta, da podeli birmo otrokom v Lanišču, ko so hoteli komunisti to zabraniti pod pretežbo, da ni bilo dovoljeno bivšim partizanom biti za botra.

Katoliške oblasti v Trstu odločno zanikujejo, da bi duhovna oblast za zabranila partizanom.

Ladja s trupli U.S. vojakov odpluje

Pariz. — V soboto 4. okt. bo vsaka ameriška zastava v Evropi na poldrogu v znak žalovanja. Na ta dan odpluje namreč iz Antwerpna, Belgija, prva ladja s trupli ameriških vojakov proti Ameriki.

Veliki gozdni požari v državi Texas

Houston, Texas. — V treh okrajih vzhodnega dela države Texas so izbruhnili gozdni požari. Vseh skupaj jih je bilo več kot 400. Sumijo, da so zlikovci zažgali.

MUSSOLINIJEVO TRUPLO V AMERIKI, TRDI VDOVA

Neapelj. — Rahela Mussolini, vdova fašista Benita Mussolinija, trdi, da ji je nek ameriški major povedal, da je truplo njenega moža na varnem v Ameriki.

Izjavila je napram časnikarjem poročevalcem, da bi bila danes v največji revščini, če ne bi dobivala pomoči od prijateljev iz Amerike. Ni pa hotela povedati njih imen.

Senator Vandenberg je za to, da se Evropi takoj pomaga na noge

Washington. — Senator Vandenberg, priznani vodja republikancev, je izjavil, da je pomoč Evropi potrebna takoj. V to svrhu je sklical senatni odsek za tujezemske zadeve na sestanek za 10. nov. To je v soglasju s priporočilom predsednika Trumana, da naj glavni kongresni odseki odločijo, če bo Amerika pomagala Evropi ali ne in šele potem bo videl, če naj skliče izredno zasedanje kongresa.

Predsednik je poklical kongresne voditelje k sebi ter jim predložil, da zapadna Evropa nujno potrebuje hrano in kurivo, da se prebije čez zimo. To pred vsem Francija, Italija in Avstrija. Mr. Truman je mnenja, da potrebuje Evropa takoj najmanj \$580,000,000, kar bi zadostovalo do marca.

V Egiptu divja kolera, kot trdijo poročila

Kaira. — V Egiptu se je pojavilo 74 novih slučajev epidemije in boje se, da je to kolera. Več oseb je že umrlo. Od vseh povod prihajajo zdravila in sredstva proti epidemiji. Iz Amerike je pripeljala dvojica letal zdravila.

Lahko se z vso gotovostjo že zdaj računa, da bo pri volitvah na 4. novembra ponovno izvoljen za župana Tom Burke.

Burke 72,411, Ness 47,080, Pucel 35,389

Kandidat Pucel je na tretjem mestu

Kakor so politiki napovedovali glede županskih primarnih volitev v Clevelandu, tako približno se je tudi zgodilo. Zmotili so se le pri kandidatu Pucelu, kateremu niso prisodili toliko glasov, kot jih je v resnici dobil. Ostal je res na tretjem mestu, toda za republikanskim kandidatom Nessom je ostal komaj za borih 11,000 glasov. To ni dosti, če računamo, da je bilo oddanih nad 150,000 glasov.

Po naši sodbi je kandidat Edward Pucel izgubil 2. mesto s tem, ker se je v začetku kampanje izdal, da je kandidat CIO. To mu je požrlo mnogo glasov. Mnogo glasov je tudi izgubil, ker je začel udrihati po senatorju Taftu, kar je bilo v lokalni županski kampanji prav brez potrebe. S tem se je Pucel pokazal preveč radikalnega. Morda je računal, da je dovolj CIO glasov, da ga bodo nominirali. No, zmotil se je. Če bi bil imel tiho podporo CIO, drugače pa nastopal kot neodvisen kandidat, pa bi bil gotovo nominiran, kot dokazujejo številke. Dokaz je izid volitev v 32. vardi za mestnega dobrotnika. Tam je bila najbolj živa kampanja za De Vittoja, za katerega je šla v borbo CIO na celi črti, pa ni prišel nikamor. Clevelandski meščani očividno nočejo v mestni administraciji radikalnih elementov, zaenkrat še ne.

Rezultat županskih primarnih volitev tudi jasno kaže, da bo izvoljen na 4. novembra za župana Tom A. Burke, sedanjí župan, ki je dobil skoro toliko glasov, kot oboje njegova nasprotnika skupaj. Seveda, če bi šli vsi Pucelovi glasovi Nessu pri glavnih volitvah, bi bila druga. Toda ne bodo šli, prav malo, ker je dobil Pucel demokratske glasove, ki bodo šli k Burke-u, CIO glasovi pa tudi ne bodo šli k Nessu, vsaj dosti ne. Ako bi bil Eddie Pucel nas poslušal, kakor je obljubil, pa bi bil danes eden izmed kandidatov za glavne volitve. S tem porazom je tudi njegova politična kariera končana, ker se je pokazal, da je v principu radikalec, kar v Clevelandu danes ne šteje dosti.

GOVORILI BODO O ITALJANSKIH KOLONIJAH

London. — Rusija je sprejela povabilo Anglije na konferenco Velike Četvorke, kjer bodo razpravljali o usodi italijanskih kolonij, ki jih je imela Italija pred vojno. O tem bodo začeli razpravljati še ta teden. Mirovna pogodba govori, da zavezniki določijo glede italijanskih kolonij v dobi enega leta, ko stopi pogodba v veljavo. To velja za Tripolitanijo, Eritrejo in Somaliland.

Fordovi delavci dobijo 11 centov in pol več na uro od 31. maja naprej

Detroit. — Unija CIO je naznanila svojim 107,000 članom pri Ford Motor Co., da je sprejela 11 centov in pol na uro priboljška v mezdi. Vrh tega dobijo delavci še 6 praznikov plačanih v letu.

Delavcem je bilo na izbiro goranje, ali pa 7 centov na uro priboljška in pokojninski načrt. Slednje so delavci zavrgli z glasovnico in sicer pri vseh 43 lokalnih unijah.

Zvišana mezda gre od 31. maja naprej, kar bo zneslo na vsakega delavca okrog \$100. Povprečna plača delavcev pri Ford Co. bo zdaj \$1.52 na uro.

Socialno varnost hočejo raztegniti

Washington. — Senator Millikin iz države Colorado je imenoval posvetovalni odbor 17 oseb, ki bo študiral predlog, da se socialna varnost raztegne. Do zdaj krije 42 milijonov oseb. Niso pa še zavarovani poljski delavci, vladni uslužbenci, hišna služinčad in lastniki podjetij.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Nov grob—

V Glenville bolnišnici je umrla Mrs. Ana Maurich iz 663'E. 160. St. Čas pogreba in drugo bomo sporočili jutri. Pogreb ima v oskrbi Evtkov pogrebni zavod.

Sežite po vstopnicah—

Vstopnice za "umetniški program," ki bo izvajal v šolski dvorani sv. Vida v nedeljo pop. ob 3, se dobe v našem uradu, v Grdinovi knjigarni in v Oražmovi slaščiarni. Pri programu bo sodeloval iz prijaznosti Vladko Kos, ki bo podal nekaj recitacij in zapel več pesmi.

Poroka—

V soboto ob 10 dopoldne se bosta poročila v cerkvi sv. Vida Miss Josephine Russ in Mr. John La Rant. Nevesta je hčerka Mrs. Josephine Kosic. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni k poročni maši. Vse najboljše želimo mlademu paru v novem stanu.

Tretja obletnica—

Jutri ob 6:30 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojnega Josipa Levstik v spomin 3. obletnice njegove smrti.

Pridite poslušat dr. Kreka nocoj!

Vsaki, ki ga zanima usoda naših Slovencev, zlasti onih v begunstvu, naj pride nocoj ob 8 v cerkveno dvorano sv. Vida. Tam bo obširno pojasnil to perečo in trpko vprašanje dr. Miha Krek.

V begunstvu je danes še do 10,000 naših ljudi. Za te je treba najti na kak način dom, ker se v rojstno domovino ne morejo vrniti. To so naši najboljši, ki so si rešili samo golo življenje, da zdaj žive ob miloščini dobrih ljudi in ko bi vendar tako radi delali in si sami služili kruha.

Dr. Krek je bil izbran, da skrbi za te slovenske sirote s tem, da se zanje zavzema, da brani njih pravice in skuša posredovati zanje, da bi dobili streho in delo, da bi ne bili odvisni od miloščine drugih. Slovenske roke hočejo dela, ne miloščine!

O vsem tem nam bo natančno razložil dr. Krek nocoj. Mnogo vas je, ki imate morda kakaga sorodnika ali znanca med begunci; gotovo vas zanima njih usoda. Dr. Krek bo razložil, kje in kako se pripravljajo nova domovina za slovenske brezdomce.

Dr. Krek je priznan dober govornik in radi ga boste poslušali. Njegove besede so kot žive iskre, ki užgejo srce. Rad bo odgovoril tudi na vsako postavljeno vprašanje. Mnogo boste lahko zvedeli od človeka, ki pozna razmere v Evropi, zlasti v naši stari domovini, ki je bistro opazoval razvoj dogodkov iz neposredne bližine.

Pridite in napolnite dvorano sv. Vida do zadnjega kotička. Naj odposlanec slovenskega naroda vidi, da vam je še pri srcu usoda naših ljudi.

NAM JE TUKAJ DOBRO, ZATO SE PRI VSAKI PRILIKI SPOMNI MO NA BEGUNCE

Byrnes pravi, da ne gre v Jugoslavijo, ker je to zadeva narodov

Washington. — Jugoslovanski poslanik Sava Kosanović je povabil šest odličnih Amerikancev, naj gredo v Jugoslavijo in se tam prepričajo, če Jugoslavija zares ogroža Grčijo. Med povabljenimi je bil tudi bivši državni tajnik Byrnes.

Ta je takoj odgovoril poslaniku, da povabila ne sprejme, ker je zadeva pred skupščino Zveze narodov in da je to zadeva vseh narodov v tej Zvezi in ne zadeva samo nekaj posameznih oseb.

Byrnes je odgovoril Kosanoviću: "Na vsak način je obnašanje Jugoslavije napram Grčiji smatrati kot ogrožanje miru, zato mora zadevo rešiti skupščina Zveze narodov, katere sta članici Jugoslavija in Grčija. Zelo obžalujem," je dostavil Byrnes, "da so se med vašo in mojo vlado odnosi tako poslabšali."

Do 100,000 Nemcev bo ostalo v Franciji

Pariz. — Od 444,700 nemških vojni ujetnikov se jih je prišlo skoraj 100,000, da ostanejo kot delavci na Francoskem, če jih osvobodijo. Francija namerava privabiti v deželo v enem letu do 300,000 delavcev iz tujine.

Argentina, Kanada sta dobili sedež v koncilu

Hud boj se vrši zdaj za tretje mesto, ki ga je imela Poljska

New York. — Pri koncilu Zveze narodov so bila izpraznjena tri mesta, ko je potekel dveletni termin trem državam. Argentina in Kanada sta dobila večino že pri prvem glasovanju. Za tretje mesto so bile predlagane tri: Češkoslovaška, Indija in Ukrajina. Češka je bila izločena pri prvem glasovanju in ostali sta zadnji dve. Pri drugem glasovanju je dobila Ukrajina 29 glasov, Indija pa 24. Nobena ni torej dobila dve tretjini, kot govori čarter.

Češko so podpirale Zed. države, toda sovjetski delegat Gromikov je pridobil južnoameriške republike, da so glasovale za Ukrajino. Jan Masaryk, češki delegat, se je močno trudil, da bi njegova dežela ne bila v tekmi, ker se ni hotel zameriti Rusiji. Zed. države so proti Ukrajini. Pravijo, da jo ne smatrajo za samostojno državo, ker je v vsem pokorna Rusiji.

K Zvezi narodov sta bili sprejeti včeraj dve državi: Pakistan in Jemen: Zveza šteje zdaj 57 članov.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVE, Editor)
Cleveland, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NARODNA:
Za Ameriko na leto \$1.00; za Cleveland in Kanado po pošti na leto \$1.00.
Za Ameriko po pošti na leto \$1.00; za Cleveland in Kanado po pošti na leto \$1.00.
Za Ameriko četrt leta \$0.25; za Cleveland in Kanado četrt leta \$0.25.
Za Cleveland in okolico po razpisu: celo leto \$1.00, pol leta \$0.50, četrt leta \$0.25.
Posredna dostava stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:
United States \$1.00 per year; Cleveland and Kanado by mail \$1.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Kanado by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. \$2.00 for 3 months; Cleveland and Kanado by mail \$2.00 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$1.00 per year, \$0.50 for 6 months, \$0.25 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1938, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

No. 192 Wed., Oct. 1, 1947

Čistka v Bolgariji

Bolgarska komunistična vlada je zadnji teden obesila Nikolaja Petkova, vodjo kmetijske stranke, ki je bil hud nasprotnik komunistične stranke. To je zopet nov dokaz in svarilo vsem, ki prebivajo v državah, katerim zapoveduje Rusija v vzhodni Evropi — ako hočejo živeti, če torej niso še siti tega življenja, da se sprijaznijo z vladajočo komunistično kliko. Kdor se ji drzne nasprotovati, je zapisan gotovi smrti, obsojen vojnustva in izdajstva proti državi.

Petkov slučaj je tipičen. Do pičice sledi vzorcu, ki so ga sprejeli boljševiki v Rusiji v prvi dneh revolucije. Petkova so obtožili in obsodili na obtožnici, da je nameraval izvesti v Bolgariji oboroženo vstajo. To je za narod in za zunanji svet. V resnici so pa Petkova umorili komunistični voditelji, ker jim je bil nevaren, dokler je živel, nevaren njih namenom in splet-kam. Petkov je bil močna osebnost, ki je imel mnogo pristašev med kmeti. Zato je bilo komunistom potrebno, da ga spravijo s poti.

Petkov je bil spravljen s poti prav na tak način, kakor so bili odstranjeni Stalinski nasprotniki v časih po Leninovi smrti. Takrat se je Stalin postavil na čelo komunistov v Rusiji in enostavno spravil s poti vse, ki bi mu bili nevarni pri vodstvu. Samo taki so ostali, ki so mu bili neoporočeno zvesti in poslušni.

Umor in teror gresta roka v roki s totalitarizmom. To so začeli prakticirati z največjim uspehom boljševiki v Rusiji s pomočjo tajne policije. To so izvajali nacisti v Nemčiji in danes se isto nadaljuje v Sovjetski zvezi in v vseh državah, v katerih je postopoma odpravljena svoboda.

Tak sistem je bestialno delo politične tiranije in terorja. To pomeni, da kjer je na vladi komunisten, tam ni svobode. Pravice posameznega človeka se morajo umakniti diktaturi. Tako je bilo v slučaju Petkova, tako je bilo v Albaniji, kjer so pred par dnevi obsodili na smrt 16 oseb, češ da so vohunili proti državi v korist Anglije in Zed. držav. Taki so državni umori in pomenijo nauk in geslo komunizma.

Petkov je bil mučenik in žrtev v boju za svobodo. Šel je na vislice, ker se je drznil povzdigniti svoj glas proti terorju, brutalnosti, proti diktaturi komunizma, proti komunistični vladi, ki je s silo in terorjem pograbila deželo. Toda poguma in upravičenosti opozicije komunizem ne prizna. Za take prestopke je samo — smrt.

Res je, da Bolgarija ni nikoli dosti vedela o demokraciji in svobodi. Večinoma jo je vladal monarhistični absolutizem in zatiranje. Petkov je skušal še pred vojno priboriti za svoj narod več svobode in demokracije. Radi tega se je zameril kralju Borisu in je bil leta 1938 vržen iz parlamenta s šestimi kolegi, ki so imeli enake "prevratne" ideje — svoboda za narod.

To je bil njegov začetek v boju na strani opozicije. Pa to je že v njegovi krvi. Njegov oče in brat sta bila umorjena, ker sta nasprotovala fašistični bolgarski vladi.

Tekom vojne je bil Petkov v vladi kot minister brez portfelja. Kot tak torej ni imel dosti prilike priti do besede. Toda v septembru 1944, ko je bilo razvidno, da očišče ne bo vzdržalo, je prevzel Petkov vodstvo, da je vrgel bolgarsko nazijsko vlado in je kot vodja kmetijske stranke, največje politične stranke v deželi, ustvaril vlado koalicijske. Petkov je bil eden izmed štirih, ki so podpisali premirje z zavezniki.

Toda koalicija ni uspevala, ker so komunisti nagajali. Georgi Dimitrov, ki je bil izločen v Moskvi kot vodja kominterne in ki je bil leta 1938 obtožen, toda oproščen, da je zažgal poslopje nemške državne zbornice, se je nenadoma pojavil v Bolgariji kot voditelj komunistov. Pričelo se je trenje med Dimitrovom in Petkom s posledico, da je Petkov v septembru 1945 izstopil iz koalicije, kjer so bili na vodilnem mestu komunisti.

Petkov je zahteval svobodne volitve. S tistim dnem je bila njegova usoda zapечатena. Volitve so se res vršile v oktobru 1946, toda bile so vse prej kot svobodne. Vršile so se po običajnem vzorcu, ki je že vnaprej določil izid. Komunistična, ali z drugo besedo: fatherland fronta, je dobila v skupščini 366 sedežev, opozicija, na čelu ji Petkov, je dobila 99 sedežev. Dimitrov je postal ministerski predsednik.

V zgodnjem zasedanju novega parlamenta je Petkov napadel vlado in komunistično politiko. Komunisti so ga radi tega vrgli iz parlamenta. Vsi njegovi pristaši so zaeno odšli iz parlamenta. To je bil začetek konca za Petkova. Na 8. jun. 1947 je bil aretiran, obtožen zarote, da hoče vreči vlado. Petkov je zanikal vse obtožbe. Ameriška vlada je skušala posredovati in je naprosila celo Moskvo naj da besedo pri bolgarski vladi za Petkova, ki je nedolžen. Nič ni pomagalo.

Na kakšni pravici je slonela obravnava proti Petkovu, kaže to, da je dva njegova zagovornika pograbila milicija, sodišče ni pripustilo nobene priče, ki jih je zahteval Petkov v svojo obrambo. Bil je obsojen v smrt, kot je bilo to že vnaprej določeno pri vladi.

S tem je stopila bolgarska vlada pred mnenje vsega sveta in pokazala, da od nje ni pričakovati nobene pravice za državljana. Država je vse, narod ni nič. Ponoven dokaz o justici pri

komunističnih vladah. In še se dobe ljudje, ki take vlade zagovarjajo. To je razumljivo, ker niti sami nimajo nobenega čuta za pravico.

BESEDA IZ NARODA

Kam pa v nedeljo?

Cleveland, O. — Tako se včasih vpraša ta ali oni, ali vpraša prijatelja: Kam pa v nedeljo? Jaz za moj del sem sklenil, ako ne pride kaj posebnega vmes, da grem v nedeljo 5. oktobra popoldne v dvorano šole sv. Vida, kjer bodo Zdržena društva župnije sv. Vida skupno z odborom stoterih priredila krasen program, kjer bo v glavnem nastopil naš iz Rima došli rojak, izborni pevec in režiser g. Vladimir Kos.

Ne vem vseh podatkov glede njega in tudi nisem zmožen ocenjevati take možne umetnike kakršen je zlasti g. Kos. Imel sem ga priliko srečati in se mi je zelo dopadel. Je prav simpatičen fant, ter izredno nadarjen, tako v petju kakor v režiji. Od takih, ki tako stvar razumejo sem čul le to, da je res zelo nadarjen fant — umetnik. Kakor je rečeno, da eden najboljših kar smo jih imeli, če ne najboljši od slovenskih umetnikov, ki so nas kdaj obiskali. To je sodba, takih ki se na to razumejo.

G. Kos umetnik in pevec je pa tudi naš fant, ne samo po narodnosti pač pa tudi po značaju — po veri. Je na poti v Venezuelo, kjer si bo poiskal svojo eksistenco, kajti domovina Jugoslavija nima za take kruha, da bi ga jim dajala, ona take tudi kruto morda radi tega, ker so praktični katoličani. Domovina ima za take le ogenj in meč.

Radi tega ste še posebej vabljeni, da se odzovete v nedeljo ter pridete popoldne ob 3 uri v dvorano šole sv. Vida, da ga slišite. Povem vam, da vam ne bo žal. Poleg tega pa boste imeli zavest, da ste pomagali enemu svojih sinov, ki si radi komunizma, ki vlada v domovini, mora iskati kruha v tujini.

Poleg tega njegovega programa boste imeli pa priliko slišati med nas iz begunstva dolega rojaka John Škrabca, ki bo povedal o življenju v begunstvu ter o Kalvariji slovenskega naroda v dne, ko so komunistične tolpe, hujše od Hunov in Turkov, preplavile našo domovino, ter jo spremenili v strašno ječo, kakršne ni imel niti srednji niti noben vek vse od stvarjenja sveta.

Pridite in vam zagotovim: Ne bo vam žal.

Jože Grdina.

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znanke.

Rainbow Hunting Klub

Počasi pa sigurno prihaja jesen, ki nam po naravnem zakonu v prirodi prepreči vse aktivnosti zunaj v prosti naravi, ko se mora poletje in mi z njim umakniti njenim kapricam jesenskih nepravil.

Sklep naših fantov je zato, da predno se neselj v deželo jesen in z njo tudi mraz in slabo vreme in da predno se narava poda v zimsko spanje, priredimo še nekoliko zabave zunaj na prostem za vse naše prijatelje, katere prav ljudno vabimo, da nas v nedeljo popoldne obiščejo, ker s to prireditvijo, bomo za letošnji zaključili naše aktivnosti na prostem.

Postrežba bo v vseh ozirih prvovrstna za lačne in žejne in če bo vroče, imamo tam tudi hladno senčilo, ki je prosta za vse, kdor se je hoče poslužiti in tudi nikakega davka ni nanjo. Tem potom pa bi rad opomnil nekatere naših fantov, da se vsaj te naše zadnje zabave v letošnjem letu udeležijo, da tako vsaj nekoliko pripomorejo do boljšega uspeha pri klubu. Saj je pa tudi dolžnost nas vseh, da skupno delujemo in skupno doprinesemo svoj delež domu na oltar. Pomnite, da bolj ko bomo močni, bolj nas bodo naši prijatelji in publika upoštevali.

Torej, kdor bi rad prišel na našo zabavo v nedeljo, naj se drži naslednjega kazipota: vzemite cesto 87 in na Rd. 44 zavijte na levo in vozite po tej cesti do 322, tam pa zavijete na desno in vozite po tej cesti do drugega križišča, kjer zopet zavijete na levo in tisoč korakov naprej na levi strani je pa naš prostor.

Z lovskim pozdravom,

Tajnik.

Hubbardske novice

Madison, O. — Nastopili so jesenski dnevi, toda jako krasni, da so imeli farmarji lepo priliko pospraviti sadje, katerega je zlasti breskev in hrušk toliko, da po mnogih sadovnjakih kar pod drevmi gnije. Srečen je bil tisti, kateri je mogel vse spraviti v denar, pa čeprav za precej nizko ceno.

Sedaj pride pa grozdje in kora na vrsto, kar bo delalo tudi precej preglavice. Sliši se tudi, da bo cena grozdju precej nižja od lanske, a gotova cena pa še ni določena. In ker pra-

vijo, da hočejo na splošno cene doli spraviti, pride na vrsto seveda kmet najprej ker drugače ne gre, prekupčevalci hočejo po svoje, ker pač drugače "business" ne ide. Pri vsem tem pa je bilo največ bedarije v tem, ker so vse spravili na tako visoke cene. Malo se je bil prenatrati tudi naš predsednik, ker ni bil ta prave zagodel. No, pa polagoma in počasi bo že vse na svojo "orenjo" zlezlo in bo kot je bilo. Kajti po tako veliki katastrofi, kot je bila zadnja vojna, svet kar lepo nazaj uravnat pač niso mlačne solze.

Kljub vsej tej mizeriji pa naši kraji kar lepo napredujejo. Lame Corp. iz Clevelanda je pred enim letom kupila nad en tisoč lotov zemljišča prav blizu našega Hubbard Rd. in sicer na Green Rd. pri jezeru, za kar je plačala nad en milijon dolarjev. Sedaj bo postavila tu 800 posvsem modernih hiš. Vsaka hiša bo imela po dva furneza na olje, mestno vodo, plin elektriko (električne in telefonske žice bodo vse napeljavane pod zemljo), torej res vse najmoderneje. Cena hišam bo od \$12,000 do \$25,000; ena hiša že stoji in cena ji je \$16,250.00. Pravijo da bo ves ta veliki "project" gotov v dveh letih. In ta cena, če pomislimo, ni pretirana, ker tam v tisti okolici je že 140 hiš, ki nekatere izmed njih stanejo do \$40,000.

To so dobra znamenja, ki kažejo, da se bodo naselili v te kraje bogatejši ljudje, kajti navadni zemljani kot smo v teh krajih, si take razkošnosti ne moremo privoščiti. Saj tudi pravijo, da od dobro obložene mize je vedno več pričakovati kot pa od slabo obložene. Iz tega razloga bi mislil, da bodo premožnejši sloji kar dobrodošli v te kraje, morda bomo tudi ta revni kaj deležni od tega, saj dela bo dovolj za kakšen cent zaslužiti. To se je posebno pokazalo sedaj, ko so "magnetje" postavili tovarne v teh krajih, kjer imajo sedaj ljudje delo in prilično dober zaslužek, da gre vse lepo gladko in v zadovoljnosti naprej.

Iz tega se lahko razvideti, kako silna naprednost še čaka te naše kraje. Hiša Jožeta Mlakarja v North Madisonu se tudi bliža izgotovitvi, saj zunaj je že gotova. Izgleda kot bi bila iz samega mramorja narejena in je ena najmodernejših v teh krajih. Jože pravi, da tudi za en cent izpod \$20,000 se ne more kupiti te hiše.

Ogledal sem si tudi Louis Gregorčev to novo hišo na Dock Rd. oni dan, ko je bila ravno dobro dogotovljena. Tudi to vam je lepa in povsem moderno zidana stavba. Tam so bili pa možster Babič in njegovi sinovi, ki so zidali. Jaz kar premišljam,

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912. AND MARCH 3rd, 1933 OF "AMERIŠKA DOMOVINA," published daily except Saturdays, Sundays and holidays in Cleveland, O., for October 1st 1947. State of Ohio, Cuyahoga Co. SS.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid personally appeared James Debeve, who, having duly sworn according to law, deposes and says that he is the Editor of "AMERIŠKA DOMOVINA," and that the following is, to the best of his knowledge and belief a true statement of the ownership, management etc. of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in Section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor and business managers are: Editor, James Debeve, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.; Publisher: Victor Knaus, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.; Managing Editor: James Debeve; Business Manager, James Debeve.
2. That the owners are: James Debeve, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, Victor Knaus, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or securities are (If there are none, so state): None.
4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders and security holders if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholders or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiants full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner, and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.
5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the twelve months preceding the date shown above is 8,600.

Signed: JAMES DEBEVE.

Subscribed and sworn to before me this 29th day of September 1947.
Marie Kracker, Notary Public.
My commission expires Jan. 18, 1948.

Na Himalajo

"Švicarska himalajska ekspedicija 1947" je odšla meseca maja pod vodstvom znanega alpinista Andreja Rocha na Himalajo. Te ekspedicije se udeležijo znameniti vodnik Aleksander Graven, Alfred Sutter, Rene Dittert in gospa Annelies Lohner. Roch je bil že dvakrat v Himalajskem gorovju, tudi ostali so prvovrstni alpinisti. Za cilj svoje ekspedicije imajo srednjo Himalajo, pokrajino Gangessovih izvirov.

Neka druga ekspedicija je odpotovala v pokrajino Gilgit v Zapadni Himalaji. To ekspedicijo vodijo švicarji Ivan Gyr in Robert Kaplen in Anglež H. W. Tilman. Zadnji je "znani raziskovalec Himalaje. Leta 1936 je s svojim rojakom N. E. Odellom splezal na 7820 m visoko Nando Devi (bogi-njo Nando). To je najvišji vrh, na katerega je še kdaj stopila od sedaj človeška noga. Ta Tilmanov rekord ima zanimivo predzgodovino. Leta 1935 sta bila Tilman in Odell z angleško ekspedicijo na Mont Everestu v pokrajini Cimo-lungma. Ko so prihodnje leto odbirali člane za ekspedicijo za Mont Everest, so odklonili Tilmana, češ, da ni za take podvige več sposoben. Tilman se je smejal in odpotoval s štirimi Angleži in štirimi Amerikanci v Himalajsko pogorje Garhnaal in dosegel gori omenjeni rekord. Odell je bil tedaj star 44 let in dokazal, da so tudi v tej starosti zmožni dobri hribolazci doseči tako velike uspehe. Hribolazto oziroma planinstvo ne zahteva le krepkih mišic, marveč tudi krepkega duha in močno srce.

No, kar lepo na tihem se je zavrsilo in sam sem ostal pri hiši. To se pravi sam za znanje delo. Eddie, ko je posejal pšenico, jo je lepo s svojo mlado ženko Betty popihal v Columbus prezimit. Rekel pa je, da ko bo pšenica dozorela, da bosta že prišla pospraviti. Torej dolgo zimo bom moral prezimovat sam, če ji bom sploh še kos. Zalostno, a pomoči ni. Najraje bi grunt dal čez, a ga nihče ne mara; to se reče, da bi ga komandiral in regal tal, da bi ostal še za naprej in jaz bi si pa samo kot izgovoril. V stari "kontri" si izgovorijo kot, pa jim je lepo, a tukaj pa ni tako. — Tudi kupčija gre še kar naprej. Tukaj na vogalu Hubbarda in 20 ceste so gostilno in restavracijo prodali. Kupili so jo neki ljudje iz Wickliffa, kupčija se je vrtela, kot sem slišal, krog \$60,000. Pa naj bo dovolj za danes. Pozdravljeni.

Frank Leskovic.

**ČE VERJAMETE
AL' PA NE**

Kmalu popoldne smo pa ušli dežju, za kar gre ves kredit samo našemu Buicku in pa na njegovemu vozniku Jakšiču. Bolj ko smo se bližali državi Illinois, bolj je bilo lepo. Kaj vem, zakaj? Morda so bili v Wisconsinu bolj potrebni dežja, ali so pa bolj prosili zanj. Ko sem si na eno ogledal nebo in ugotovil, da ni niti enega samega oblačka, sem napravil pri slavni ekspediciji prošnjo za voznika. Da bi nekoliko jaz prijel za kolo, sem rekel. Konkreten predlog je bil soglasno sprejet in pri prvi zolinski postaji, kjer smo napajali, sem dobil vrhovno komando nad Buickom.

Akrabolt, kako smo jo rezali po lepi cesti! Seveda, vse po postavi in samo za spoznanje preko. Krmaril sem vse do večera, ko smo bili že vstric Chicago. Tedaj je pa rekel Mr. Grdina, da bo on nekoliko poprijel. Pa naj, smo rekli s pridržkom, da bo on

samo do večerje, potem bova vze-la pa zopet z Jakšičem zadevo v roke.

Mr. Grdina nas je prav brez vsake nezgode speljal po široki cesti med Chicago in Jolietom; Chicago je ostala na naši levi, Joliet pa na desni. Tukaj neke smo torej klobaso zašpinili.

"Kje bomo pa spali?" je prišlo meni na misel, ko smo prižgali luči in ko je za vsakega poštenega človeka čas, da se začne ogledovati za kakšne pripravne jerge.

"Spali? Kdo bi mislil na spanje!" pove Mr. Grdina. "Ker nas je več, ki se lahko menjamo pri vožnji, bo najbolje, če jo rimenko kar naprej in zjutraj ob šestih bomo že doma."

"Fin načrt," se je takoj strinjal gospod Frone; "ob sedmih bom že lahko maševal pri sv. Vidu."

"Ne vem, kako je to, ampak jaz skoro najraje vozim ponoči," je poprijel tudi Jakšič.

"Od Willarda do Clevelanda v enem pogonu, kaj se vam meša! Saj je do 700 milj! Nikjer ni rečeno, da moramo biti zjutraj z rana že v Clevelandu. Boljše bi bilo, če bi se neke malo naslo-

niš in dobili par ur počitka," sem jaz zagovarjal svoje telo, s katerim je treba že bolj ozirno postopati v teh letih. "Veste, noč ima svojo moč in ne silite v neno, ki se nam lahko primeri. Blagor mu, ki se spočije, je bolj za ta svet."

Ostalo občestvo je pa vztrajalo pri svojem in z dvetretjinsko večino je bilo sklenjeno, da bomo vozili vso noč in se ne bomo prej ustavili kot v Clevelandu.

"Pa vsaj toliko donehajdu, da bomo kje ustavili za večerjo," sem se končno vdal pogojno. Da bodo, so prikontenali, samo, da bi meni ustregli.

Ko smo že enkrat dospeli, mimo Chicago, smo obrnili na levo in začeli iskati kak pripraven prostor, kjer bi si opomogli za dolgo nočno vožnjo. Ni bilo trem-bom že lahko maševal pri sv. Vidu.

Ni prijetno voziti ponoči, vsaj na večjo daljavo ne. Oči postanejo težke in kadar začne voznik grnčati, če vozi naravnost v kak fenc ali v kako veliko sloopje, takrat je najbolje, da ne-

ha. To je namreč znamenje, da so oči trudne. Jakšič, ki je sedel poleg mene, me je od časa do časa vprašal, če še vidim cesto brez zaprek pred seboj. Kadar sem mu povedal, da se mi postavljajo čez pot razne ovire, me je takoj zamenjal. Znal bi se namreč pripetiti, da bi se hotel ogniti navideznih ovir in bi jo udaril z vozilom čez njive ob cesti. Kadar je začel pa on cagovati na ovinkih, sem ga pa jaz zamenjal.

Zavili smo jo gor na cesto 20 in jo udarili proti Toledo. Nekaj pred tem mestom pa zopet južno in naravnost proti Sandusky, odkoder je komaj še kakih 60 milj do Clevelanda.

Okrog polnoči sem začel nagovarjati Jakšiča, ki je vozil, naj bi kje ustavil, da bi šli spit par šale kave. Da bo, je rekel. Pa ni! Kadar smo vozili skozi kakšno mesto, je rekel: "Vidiš, tamle bi bili lahko ustavili." Ko je postavil piko na stavek, smo bili že nekaj milj proč od prostora. Zahteval sem, naj vozi nazaj, pa ni hotel. Mu še nisem odpustil.

Ko smo prišli v Sandusky sem

pa zares poprijel in zahteval, naj ustavi, če ne bom skočil iz avta. Tega se je pa ustrašil. Res je zapeljal pred nek prostor, kjer smo videli napis, da se tam dobi kak sendvič in drugo. Mislił sme, da ne bo šel noben z menoj, ki so se prej tako branili. Pa so bili iz avta skoro prej kot jaz. Zapeljali smo na parkališče in se podali proti restavraciji. Prišli smo ravno prav, da smo videli, kako so nam zapirali ravno pred nosom. Gledal sem okrog sebe, če bi dobil kako pripravo opeko, ali vsaj kamen, da bi jo grdim ljudem poslal skozi okno, pa ni bilo nič pripravnega tam okrog.

"Kje bomo zdaj kaj dobili, ko je že vse zaprto," sem bridko očital Jakšiču in drugim. "Do Loriane že ne bo nič. Tam je pa nek prostor, ki je odprt vso noč. Ampak, kakš bomo prestali ob svojem do tje!"

Svečevali so mi, naj se potolažim in se krepko držim, ker da me do Loriane ne bo vsega hudega končec. Se reče, saj me res ni bilo, čeprav je bila salamin-sko dolga pot.

Jakob K. Heer:

Berninski kralj

ROMAN S SVICARSKEGA POGORJA

Tako se je dopolnilo vse, kar je bilo namenjeno.

Kakor ime dekleta v pravljici, je ugasnilo tudi ime Paltram.

In očetov greh se je masčeval na otroku. Zdaj mora priti samo še Cilgija.

Zakaj pred koncem sveta smeta onadva hoditi še en dan po planini.

"Ali bo pač prišla? Toda priti bo morala kmalu!"

Marko Paltram ve, da gre z njim h koncu. Skrb za hčer mu je izžepala skalne moči, nikoli več ne bo hodil po svojih prelepih planinah, nikoli več sprožil puške in nikoli dospel na berninski vrh.

Kralj Bernine je izgubil svoje kraljestvo. Skozi večer ne se svoja spečega otroka.

Pontresinski zvonovi donijo v svetel dan. Zvonijo lepemu lovskemu mladcu Landolu v grob.

Iz Engadinskih vasi hitijo črnooblečene množice v Pontresino, slikoviti Bergamski prihajajo s svojih planin in zadnji letoviščarji iz St. Moritza se pridružujejo domačemu ljudstvu.

Gospa Cilgija stopa med množico.

K cerkvi Santa Maria nesejo mladenič črno, s planinskim cvetjem pogrto krsto. Zvezde planink blestijo izme dtemnomodrih encijanov in rdeči gorski nageljnj žarijo.

Deklica, ki jo polagajo v grob, je je bila čista ko planinka, molčljiva ko encijan, njeno srce po ognjeno ko gorsko nagelj.

Za krsto stopa Marko Paltram, strahovalec, mogočnik — kralj Bernine. Z dvignjeno glavico, toda z globokimi brazdami na bronastem licu hodi z zadnjimi močmi.

In ko postavijo mladenič krsto pri cerkvi Matere božje na tla in se zgrnejo pogrebci z

odkritimi glavami v krog, uha-
jajo ljudem plašni pogledi tja
k njemu. Vsakdo čuti: Jolan-
da ni umrla slučajno, brez veli-
kih vzrokov, njena smrt je zad-
nji pečat na usodi Marka Pal-
trama.

Toda kdo naj ga sodi, junaka,
rešitelja? Silen je gorski svet
z belimi plamenj snežnih vrhunc-
cev, s temnimi limbami na skal-
ah, z ledenškimi razpokami, v
katere skrivnostno ponika voda,
z brezmejnimi zvezdnatimi ne-
bom nad bledeci vrhovi, z zar-
nicami viharnih noči, s pravljic-
ami o vitezu brez miru in o ljube-
zenskem paru, ki bo smel ob kon-
cu sveta en dan hoditi skupaj
po planinah.

Mar tedaj ni potrebno, da
vstanje od časa do časa človek,
ki je usodno zvezan s skrivnostni-
mi silami gora, z njihovimi
bobnečimi plazovi, z njihovimi
temnimi znamenji?

V Marku Paltramu se je
učlovečila prasila gora. In kar-
koli je bilo z Jolandino smrtjo
masčevano, kakršne koli velike
grehe je zagrinjala gorovje s
svojim molkom — obrambni
govor življenja je bil močnej-
ši nego tožba smrti.

Tri in trideset ljudi je otel
Marko Paltram pogube in nje-
gova dela so prinesla življenje
vsej dolini.

Tako sodi žalujoča množica
pri cerkvi Santa Maria.

Ob Jolandini krsti moli o-
svel župnik Jakob Tass. In go-
vori s trdnim zaupanjem mo-
ža, ki veruje v zadnji lepi na-
men vsega stvarstva: "In nad
vsemi je ljubezen!"

Tedaj zaplaka Marko Pal-
tram spričo vseh ljudi in omah-
ne, da ga morajo najbližji pod-
preti. Skalnorednega moža je
premagala slabost.

In prizor je mogočno pretre-
sljiv, sega v srce kakor dopol-
nitev usode!

V čistem, zlatem gorskem ve-
čerju gre od župnišča velika žen-
ska postava po starih pontresin-
skih ulicah navzgor proti sivi
cerkvi Santa Maria. In vaš-
čani spoštljivo pozdravljajo.

"Cilgija Premont," si priše-
petavajo.

In pripovedujejo o lepi, živo-
veseli gospodični, ki je pred
mnogimi leti hodila z latinsko
knjigo k cerkvi Matere bož-
je in se vračala z župnikovima
kozama.

"Že takrat smo vedeli, da je
Cilgija Premont nenavadna
ženska. Da bo pa pomagala
ustanovitvi šentmoriško kopa-
lišče, da bo povzdignila vso ob-
čino in ji pripomogla do uspe-
ha, tega ni pričakoval nihče."

Tako govorijo za njo, ko gre
proti cerkvi.

Nič več ni mlada, namesto
učene bukke je brala knjigo
življenja, kar je bolj težko, in
sive niti so se ji vzpletle pri
tem med njene kostanjeve lase.

Toda drži se še vedno tako po-
nosno ko nekdanj, hodi še vedno
tako lahko in ljubko, in njene
zlatorjave oči so ohranile svo-
jo svetlobo in gledajo, resda
bolj milo in resnobno, še vedno
tako verujoče zmagovito v svet.

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Doble preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1. strani.)

fa je pomagala Veri Štekar, da
se je lahko skrivala pred "ljud-
sko" oblastjo. Dobila je eno leto.
Ana Štekar pa je prenašala na-
ročila svoje sestre. Dobila je sa-
mo šest mesecev.

PRIZNANJA. — Vsak "zločin-
ec" v Jugoslaviji prizna vse
zločine. Vsaj tako se zmeraj be-
re v komunističnih listih (in dru-
gih tam ne sme biti, ker tam vla-
da sama svoboda). Pa ne samo
to. Obtoženci morajo za komu-
nistične bralce tudi povedati, ka-
ko strašno so bili zapeljani. V
starih časih smo brali, da je ob-
sojenec na smrt svaril druge,
naj ne hodijo po njegovi poti.
Tako sedaj tudi grešniki proti
"ljudski" oblasti pripovedujejo,
kako so bili zapeljani. Tako je
(po Lj. pr. seveda) izpovedala
Vera Štekar: "Da sem danes tu-
ka kot izdajalka, je kriv kaplan
Volbank in vzgoja, ki sem jo
imela v šmihelskem samostanu."

— Bog zna, ali ujamejo komu-
nisti s tako propagando kakoga ko-
štruna.

MAUSER KAREL:

Otroci

(Posvečam to črtico vsem
slovenskim materam.)

Ožbovka pričakuje osmega o-
troka. Sedem jih je že, pet buč-
manov in dve punčari, kar ne
more si misliti, da jih je že to-
liko. Frone je že v šestnajstem
letu, ostalo pa je še bolj pri-
tleh. Toda raste, da jih je ve-
selje videti. Kakšen brus je že
ŠE DVE. — Pungerčar Jože-

Imenovana Vera Štekar je do-
bila štiri leta zapora.

DVE SOLSKI SESTRI iz Šmi-
hela, Ogulin Marija (sestra Da-
rina) in Babnik Antonija (sestra
Stanislava) sta dobili ena tri le-
ta, ena sedem mesecev. Greh te-
ga samostana je takole opisan:
"Obtožena spijonka Štekar Vera
je sad vzgoje v šmihelskem sa-
mostanu." Sestra Ogulin pa je
dajala tudi navodila za delo ile-
galne katoliške akcije.

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

— (194)

stvu. Hajman, ki mu je bil za
bota, je že ob krstu obupal
nad njim. Pa se je le napra-
vil. Pep je droban, toda moč-
nih kosti. Kot bi ga iz grče iz-
rezal. Nace je v šoli najbolj
priden. Gregor se je komaj
hlač navadil. Ves dan kobali
okrog bajte. Punčari sta prid-
ni. Lojzika materi pomaga, A-
nica pa Gregorja varuje.

Ožbovce je revež. Po očetu je
podedoval bajto v grapi, laze,
ki vise prav tja v potok, nekaj
borne zemlje in precej oklešče-
no gmajno. Za slabo četr-
t gruntka je bilo vsega. Ožbovce
se je trudil z dnino, s košnja-
mž sekal les Potokarju, pono-
či se ubadal z mislimi in mlo-
val ženo, ki jo je nosečnost na
moč težila.

"Bojim se, da nekaj ni v re-
du," je večkrat potožila. "Se
pri nobenem mi ni bilo tako."

"Misliš, da bo kaj napak?"
Bog ne zadeni! Kaj pa naj
počnem z drobižem?"

Ožbovka ga je gledala z oto-
žnimi očmi. Saj sama na to mi-
sli. Zavaljo otrok bi ne mogla
umreti. Jezus, tako rada bi jih
videla dorasti! Frone se uči
mizarstva. Priden fantič, moj-
ster ga vselej pohvali. Vsi so
pridni. Včasih jo z vrisčem in
z jokom res spravijo v slabo vo-
ljo, toda kaj zato. Po palici se-
že, pa so si precej bot. Še prav
da se malo zavravsajo, so potlej
še bolj prijatelji.

Ožbovko je zgrabilo zgodaj
zjutraj. Še daniti se ni dobro
začelo. Po oknu je Ožbovce uga-
niti, da mora biti okrog štirih.

"Je hudo?" je pogladil Ož-
bovce ženo po laseh. Samo pri-
kimala je.

"Ali bi stopil po Rebrovko,
Anca?"

Glas se mu je tresel.

"Prezgodaj je še. Kaj naj
počne tukaj? Samo slabe vo-
lje bo. Saj veš, kaj so ženske."

"Kakor misliš," ne ve Ožbovce,
kaj bi naredil. "Toda morda bi
le vedela kaj svetovati."

Okna so se počasi danila. Ož-
bovka se je kar naprej obračala
na postelji. Ožbovce je videl, ka-
ko tišči roke v pest. Najraje bi
vekal.

Potlej je vstal in vzdignil
Fronca. Da ne bo zalezal. Brž
mu je zavrel nekaj mleka. Frone
je še na pol zaspan pri-
sluhnil. Mati vzdihuje v kam-
ri.

"Ali jim je hudo?" je težko
hrknil pred očetom. "Ne vem,
kako bo," je bil kar plašen Ož-
bovce.

Kar nerad je fant odšel na
delo.

"Če bo kaj, te bomo že pokli-
cali. Ne misli med delom, da
ne bodo v delavnici hudi, ko ne
boš mislil na delo."

S praga je Ožbovce gledal za
fantom. "Tudi vanj je že legla
skrb. Saj drugega mu ne bom
imel dati. Bog nam pomagaj."

Stopil je v kamro.

"Anca, noče nič odleči?"

"Nič, Frone; kakor da mi ho-
če hrbet zlomiti. Še nikoli mi
ni bilo tako hudo."

Težko se je oddihavala.
"Anca, ko bi vendar stopil po
Rebrovko. Nemara bi ti le po-
magala."

Ožbovka je odkimala.
"Povedal bom, kadar bo čas.
Saj ni daleč."

Ožbovce sam ni vedel, kaj bi
naredil. Stal je ob postelji in
gledal v stisnjene ženinne roke.

"Anca, pa bi vseeno stopil.
Skrbi me."

Toplo ga je pogledala izpod
prepotenega čela.

"Tudi mene," je dihlila. "To-
liko otrok je."

Prestrašeno je zrl vanjo.
"Pa ne misliš, da bi . . ."

Vedela je, kaj je hotel reči.
"Ne mislim, zgodi se pa lah-
ko. Otrokom skuham, Frone, da
ne bodo lačni. Tonče in Lojzi-
ka imata zjutraj šolo."

"Vem, Anca."

Odklimal je v kuhinjo.
Še pred dvanajsto je prišla
Rebrovka. Koj se je ustrašila.

Ožbovka je napodila v hišo. Tu-
di otrokom se ni nikamor dalo.
Kar očeta so se tiščali.

Iz kamre je prihajalo vzdih-
vanje in redke besede skušene
Rebrovke.

Ožbovce je z očmi božal otro-
ke. Kakor da so mu pripetj na
samo srčno žilo. Toliko je že
pregaral zanje, da bi že od sa-
mih žuljev lahko živeli, če bi
tudi kruha še pokusili ne.

Ko sta prišla iz šole Tonče in
Lojzika, so jedli. V oblikah
krompir in kislo mleko. Naj-
manj kuhe je bilo.

Iz kamre je bilo včasih sli-
šati glasen krik. Otroci so pose-
dli po klopih in z očmi viseli
na očetu. Samo Gregor je ko-
balil od Tončeta do očeta in
marnjal otročarije.

"Priden bodi," ga je tiho o-
pominjala Lojzika. "Mama so
bolni."

Na glas nihče ni upal reči be-
sede.

Počasi so tekale ure. Ožbovce
se je kar naprej oziral v kazal-
ce. Kakor da se ne premikajo.
Toda nihalo niha. Medenimasta
ploščica se zaganja v desno in
levo.

Ob šestih je prišel Frone. Ko
je stopil v hišo, je najprej po-
gledal v kamrine duri.

"Nič?" je boječ pogledal o-
četa.

"Nič," je težko izdaval Ož-
bovce.

Vzdihovanje v kamri je po-
stajalo z vsakim hipom glasne-
je. Ožbovce ni mogel več sedeti.
Kakor da ga ženini vzdihji pre-
dajajo.

Odprl je vrata v kamro.

"Anca, ko bi Frone s kolesom
bruhnil v Kranj po dohtarja?
Reči."

"Ne, Frone. Kakor je božja
volja."

Ožbovce je omahnil nazaj v
hišo. Z očmi je obletel otroke.
Kakor da pri njih išče pomoči.

Frone je bil bled in je tiščal
glavo v kolena. Tonče in Lojzi-
ka se nista ganila. Pep in Na-
sta skoraj že vekala, Ančka
je krotila Gregorja.

Počasi se je mračilo. Zunaj
je bilo še dokaj svetlo, toda mi-
zka okenca niso več mogla niti
luči.

Potlej je Ožbovce našel pe-
trolečko in jo zanesel v kamro.
Ančin obraz je bil spačen, z
rokami se je trdo oklepala stra-
nic.

"Anca," je skoraj vokal Ož-
bovce.

Samo pogledala ga je. Re-
brovka je porinila moža skozi
vrata.

"Da se voda na štedilniku ne
chladil."

Tudi v hiši je našel luč. O-
troci se niso premaknili.

Potlej so slišali, da mati ve-
kajo.

Koj nato je Rebrovka na
glas rekla:

"Hvala Bogu in brezjanski
Materi božji."

Ožbovce se je vzdignil od mize
in stekel v kuhinjo. Ko se je
vrnil z vodo, je bilo že slišati
otroški vek.

Noben otrok ni več sedel.
Rebrovka je odprla vrata v

kamro in brez besede vzela vo-
do. Ožbovce je videl, da ima
solzne oči.

"Ata, nikar ne vekajte," je
smrknil Frone.

Ožbovce gladi drobiž okrog se-
be.

"Spet smo nekaj kupili, Ton-
če. Slišite?"

Iz kamre je prihajalo cvile-
nje.

Ožbovce se že nasmiha.

Ej, bajtarska ljubezen je
močnejša kot gruntarska. Iz sa-
mega srca raste.

DELO DOBIJO

TEŽAKI

Delo zunaj
Plača od ure
48 ur na teden

Cleveland Electric
Illuminating Co.
75 Public Square
Soba št. 901

(194)

Dobra služba

V službo se vzame dekleta za
hišna dela in da bi pomagala pri
otročih. \$20 na teden. Pokličite
GL 4153.

(193)

Prtljaka za moške in ženske

Služite denar, ko se učite. To
pa na takle način: dobivate me-
sečno plačo; naučili se boste
vede za boljša dela; dobite vso
oskrbo. Naš program za pomoč-
nika v psihiatriki je investicija,
ki plača dividende. Zglasite se
pri Miss Blevins, Cleveland
State Hospital.

(192)

Ženske za čiščenje

Sprejme se ženske za čiščenje
od 6 zjutraj do popoldne.

Plača za poln čas.

Zglasite se v
Employment office
5. nadstropje
Wm. Taylor Son & Co.
630 Euclid Ave.

(192)

Službo dobiijo

V službo se sprejme zakonski
par, ki bi čistil gledišče. Morata
biti zanesljivi in morata znati
kuriti avtomatični stoker. Plača
je \$50 na teden. Zglasite se po
6 zvečer v

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja
spisal IVAN ZOREC

"Boji se, da mu katera z uroki ne bi vzela moči. Pridobil sem ga le tako, da sem ga za to noč prav posebno zagovoril zoper hudobije in uroke tudi najhujše vešče."

"Za kaj ti bo, če je šlevkast?" je Janez hotel vedeti. "Se zamotal bi kaj?"

"Ne boj se, ni tako šlevkast. Drobil bo, kar je predebelo, in valil s poti, kar bo na poti."

"A kako boš ti? Saj še čeka-nimaš."

"Ne boj se, orožje mi je v glavi, najhujše pa v jeziku."

Janez je zaničljivo odmahnil z roko.

"Verjemi, noben meč ni tako nevaren kakor oster jezik, noben čekan tako močan kakor dobra misel o pravem času."

Ze blizu Žužemperka sta se v gluhi hosti ustavila pred ve-gasto hočo, samošnim domom tlačana Ostanka. Mož je bil samotar, tlaka mu je bila, da je za grad nabiral smolo.

"Zdaj pa nimava več daleč," je deseti brat dejal in portkal.

"Kar odsloni vrata, kdor si božji!" se je smolar pogumno oglasil, "saj jih nisem zapeh-nil."

Nocoj se Ostanek ni bal nikogar, takega varuha je imel pri sebi: vendar je ukresal luč in jo zapičil v čelešnik.

Na panju, ki je bil za klop, je široko sedel hrust in gledal v vrata, češ, kdo rine noter. Ni bil videti čezmerno velik človek, širok pa vendar tako, da se je bilo čuditi, kako je skozi vrata prišel v tole samošno jaz-bino. Nagnjen je bil nekoliko predse in zato na pogled skoraj grozoten, kakor bi se pripravljaj na skok. Lopataste roke so se opirale ob strahovito mo-čna stegna, a v nadlehtju se mu je hodnična obleka tesno napenjala od nabreklih mišiv-ja.

"O Peter Klepec, kaj si že tu?" mu je deseti brat pokimal, ko je z Janezom pritipal iz tem-ne veže.

"Pa mi je že hotel pobegniti v hosto," ga je Ostanek tožil.

"Neki ljudje se motajo po hosti," se je hrust branil, "samo zvedel bi rad, kdo so in kaj iščejo."

"O, saj bi bil z njim stopil tudi jaz," je Ostanek mežikal desetemu bratu, "pa sva se pre-mislila oba: neka ženska se neki tudi mota med njimi. In sva dejala, vešča je, Bog ve, kako nevarna, kaj bi ponoči mrha si-cer počenjala v hosti."

"Glej, prav sta storila, da sta na miru pustila zlodja," je de-seti brat razumel Ostankovo namigovanje. "Zdaj pa le vsta-ni, o Peter Klepec, pojdemo, a nič se ne boj. Kar spotoma zagovorim še to veščo, nič nam ne bo mogla."

"Pa si vendar dejal, potepin desetobratski, da si vsaj za to noč zagovoril vse babje uroke!" je silni mož očital.

"Seveda sem jih, pa samo v stiški gosposčini; krajskih vešč, glej, se nisem spomnil ta-čas."

"Kako, da ne? Kaj te niso nevarne?"

"Nevarne. Pa samo tista, ki ima še vse prednje zobe in ki še lahko počene."

Peter Klepec ga je debelo gledal.

"Veš," mu je deseti brat do-povedoval, "dojne zato se hudo boje vešč; nemara zato, ker se hudič v kozji podobi družji z veščo in kar potlej vsaka smrdi po hudičevem kozlu."

"Jejhata, jejhata!" je Osta-nek pomagal. "Zatorej se na-še koze tako nerade dajo mol-

sti nekateri babi?"

"Le poslušajta," je deseti brat kimal. "Kože takole ne-varna vešča nameni mlest, si obuje dedčevske škornje, gre, s kablco počene h kozi odzad in si v svak škorenj brž vteke po eno zadnjo kozjo nogo in med kozji rep — zdaj pa uidi, koza, če moreš! Pomolsti se, da, najsi mekeče in trepeče, ko-likor hoče."

Janez in Ostanek sta tiščala smeh, a Peter Klepec je komaj še dihal od strahu, ko je brid-ko dejal:

"Vidiš, ni prav, da nisi za-govoril tudi teh!"

"O, le stoj, nič se ne boj, tak zagovor jim nakanim, še nocoj, da se nobena še pogledati ne bo upala, dokler boš z menoj!"

"Kako bom pa vedel, katera je vešča? Na zobe ji ne poj-dem gledat."

"Katera si ob lepem, sonč-nem vremenu odzad vrže krilo čez glavo, tisto, o Peter Klepec, breni, tako breni, da bo v njej cstal tvoj čevlji, kki ji ga vsa žlahta sedem let vkup ne izpu-li."

"Aha," je Peter Klepec raz-umel in se pomiril. "I, kdo je pa ta, ki je s teboj?" je zdaj mignil po Janezu.

"Kdo?" je deseti brat pono-vil, ker se je bil namenil, da nikomur ne bo pravil, kdo in odkod je Janez; škoditi bi mu kdaj utegnilo, če bi se razve-delo, kje in po kaj je bil to noč. "Kdo?? Prijatelj mi je, z menoj hodi, da sam nisem."

Močan je, le poglej ga, lahko-

miseln pa tudi, žensk, glej, se nič ne boji, še za njimi tišči, ko-maj ga krotim, ko se z njim peklim — tak je, vidiš!"

Peter Klepec je z odprtimi usti na vse oči občudoval juna-ka Janeza, ki se nič ne boji nevarnih žensk, vstal je in mu segel v roko: "Kavelj si, kaj si ti mara."

"Kako je pa Kavelju?" je de-seti brat še vprašal Ostanka.

"Kako! Čezdalje bolje, saj mu pa tudi strežijo kakor bol-nemu očetu ali otročnici."

"Kaj poveš? Ali dobro veš?"

"Saj se ves grad čudi, kaj ne bi vedel tudi jaz, ki sem grajski človek. Tista prav sloveča veš-ča iz Soteske ga maže in pre-vezuje, grof sam jo je pokli-cal v grad."

"Kaj pa je Kavelju?" je Ja-nez vprašal, ker še ni nič vedel, kaj je rajnka grofinja počela z njim."

Zdaj je zvedel še več, kakor je bilo res; pogrelo ga je, stra-šno se je razjezil.

Petra Klepeca pa to ni ugrelo.

Počasi je rekel, da je Kavelj morda preveč dražil mogočno gospo, ko bi bil lahko vedel, da ga opikajo ose, če bo dregal v osir.

"Kavelj je res butec, vsi pra-vijo tako," mu je Ostanek pri-tegoval. "Nikomur ne da oči, brezasto le preži izpod čela in se kuha v neumni togoti, da mu kri zaliva potuljeni obraz."

Premolknili so.

"No, zdaj pojdemo, kajne?" je deseti brat čez čas dejal Ja-nezu in Petru Klepcu. "Ti, smolar, ki si grajski človek, pa ostani doma, moli in čakaj, da se vrnemo," je še velel Osta-nku.

In so šli, šli in prišli že pre-cej daleč v hosto.

"Kako pa, če zdalje kje uda-rimo na tiste ljudi, ki so se na-tepli v tole hosto?" je Petra Klepeca skrbelo. "Ali naj jih zadrevim?"

"Stori zmerom samo, kar ti

velim," ga je deseti brat kro-til. "Trči le tistega, ki se loti nas!"

Kar ti izza debelega hrasta stopita dva moža in zamolklo pravita: "Stojte! Kdo ste?"

"Boštjan," reče deseti brat. "Eden od vaju naj nas vodi med vaše!"

"Gregor," je straža potrdila geslo. "No, le za menoj!" je tujec potlej mrko rekel in se obrnil v goščo.

Janez se čudi. "Kdo sta ta dva?" ugiba. "Iz naših krajev nista, po tuje zategujeta je-zik." Hm... Prepasana suk-nja dokolenka, za pasom krak-tek, kriv meč, na nogah opanke in na glavi okrogla čepica...

križ božji, mož, ki jih vodi, je — Uskok! Že je hotel vpraša-ti, kaj Uskoki hočejo tu, pa jih ustavi druga straža in precej spusti dalje. Gredo v goščo, še malo, izmed drevja se že svetlika soj nekega bližnjega ognja — v taborišču so tujih, neznanih ljudi.

Zdaj se je čudil tudi deseti brat.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

V plesni šoli. — Tudi psata se uče plesne umetnosti. Gornja slika nam kaže dva taka kužeta, ki sta željna plesa, ko se vadiša: leva — desna, leva — desna...

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK CLEVELAND, lastnik.

Pozor gospodarji hiš!

Kadar potrebujete vašo streho popraviti, kritja z asfaltno ali škrlja, popravilo števov ali novih, se z vso zanesljivostjo obrnite do nas, ki smo že nad 35 let v tem podjetju in dobro poznamo tudi mnogim Slovincem. Plačate lahko prav na lahke obroke.

The Elaborated Roofing Co.

MElrose 0033 6115 LORAIN AVE. Garfield 2434
Kadar pokličete, vprašajte za MR. GEORGE F. LOZICH

Do petdeset brkatih, z nožem, mečem in sulico oboroženih mož je po turško čepelo ob ognju in se mrko oziralo po teh, ki so prišli. Bili so srednjih in mlajših let, a vsi nekako divji in molče-či. Med njimi je bil en sam, ki se mu je poznalo, da na svojih plečih nosi misel vseh in skrb za vse. Tih in zamišljen je sedel ob ognju in gledal v list papirja, ki ga je držal proti luči.

ATTENTION
Veterans-Civilians
DE SIMIO SCHOOL

of
SHOE REPAIR
REGISTER NOW
DON'T DELAY
Earn up to \$9,000 a Year
CLASSES:
8 A. M. to 1 P. M.
1 P. M. to 6 P. M.
Interview at
418 FRANKFORT AVE.
or
Phone SU 5542

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE ODKAR SMO PRERANO
IZGUBILI PRELJUBLJENEGA IN NIKDAR
POZABLJENEGA SOPROGA IN OČETA

Joseph Levstik

ki je za vedno zatisnil svoje mile oči
dne 1. oktobra 1944.

Že tri leta grob Te krije,
kar si v večnost se podal,
lepše zdaj Ti solnce sije,
vsem v spominu si ostal.

Truplo tam na božji njivi
v grobu hladnem zdaj počiva,
spomin Tvoj pa neminljivi
bo živel med nami do konca dni.

Žalujoci ostali:

JOHANNA LEVSTIK, soproga;
VERONICA, hči.

Cleveland, O. 1. oktobra 1947.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"
kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Našim naročnikom v Chicagu

naznanjamo, da sprejema naročnino za naš list, kakor tudi za oglase: TISKOVNA DR. "EDINOST" v Chicagi, na naslovu 1849 W. Cermak Road.

Tam vam pomagajo tudi sestaviti na željo razne oglase, zahvale in naznanila, itd. ter iste nam pošljejo za objavo.

STEVE F. PIRNAT

6516 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio—HE 3500

POŠILJA DENARNA NAROČILA v Evropske države, vse pošiljave so jamčene.

PRODAJA ZABOJE za obleko in jestvine, sprejema pakete ter vse po-trebno uredi za odposlati v stari kraj.

VRŠI URADNE NOTARSKES POSLE: za točno in vpljudno postrežbo se cenjeni rojaki lahko zaupno obrnete na naš urad.

STEVE F. PIRNAT

AMERICAN THRIFT HABITS

Saving and reusing of
paper bags is an old
American custom

Salvage of used cooking fat is another profitable habit. It helps provide soap, electrical appliances and other necessities.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

HE 2730. 1146 E. 61st St.